

'Princesse de Lamballe' (før 1850), ukjent herkomst. © ALF EDGAR ANDRESEN

Mine 10 beste roser

Artikkelen er hentet fra Rosebladet 2/1991

TEKST: VERA VOLD

Å VELGE innebærer også å VELGE BORT noe. Å velge bort roser i hagen min – roser som har gitt meg så mange gode stunder, er ikke lett. Godt da at det bare er på papiret det skal skje! Dette blir mitt valg blant historiske, gammeldags roser.

'Comtesse de Lacépède'

Gallica/centifolia-krysning fra før 1848. Engangsblomstrende, kraftig busk med lyst løv og skålformede, hvite blomster med et grønt øye i midten! Sunn og hardfør, 150–175 cm høy. Vakker og velduftende

Rosa centifolia muscosa

Syn. 'Muscosa communis', 'Common Moss', 'Moussue partout'.

Dette er den riktig gamle moserosen, som ble omtalt og dyrket i Sør-Frankrike allerede på slutten av 1600-tallet. Den er en mutasjon av *Rosa centifolia*. Blomstrer i ca. 3 uker fra begynnelsen av juli. Hardfør, sunn og vekstvillig, ca. 125 cm høy. Kraftig «mose» (kjertelhår) som gir fra seg god kvaeduft når du gnir mosen litt mellom fingertuppene. Den har duftende renrosa, halvfylte, store blomster. En av mine absolutte yndlinger blant de «gamle» rosene.

'Reine Victoria'

Dette er en *Rosa bourbonica* (J. Schwartz 1872). Den er ingen lubben rosebusk – snarere en slank, elegant en! Vakkert, ganske mørk grønt bladverk og rosa, fylte, duftende blomster med tynne, tynne kronblader. Blomstens farge kan skifte (spennende) etter værlaget. Busken gir nye blomstrende skudd helt til frosten kommer. Herdig, men kan være litt utsatt for stråleflekk (svartflekk) her.

'Pricesse de Lamballe'

Rosa alba, 'kvitrose' fra før 1850. (Jungfrurose på svensk). Oppkalt etter en av Marie Antoinettes hoffdamer. Utrolig blomsterrik, i noen uker i juli står den som en velduftende sky av hvite, lettfylte roser som sitter sammen tre eller flere i klaser. Den er helt hardfør, og får aldri antydning til sykdommer. Friskt og vakkert løv. Høyde 150-200 cm.

Rose de Rescht

Syn. 'Rosa damascena pertuel'. *Rosa damascena bifera*. (Høstdamascener rose). Innført til Europa fra Persia. Ganske lav, 70–80 cm, en tett og kraftig busk. Mørk grønt, friskt bladverk og fylte, middelsstore, karminrøde blomster med sterk duft. Blomstrer fra begynnelsen av juli og til frosten kommer. Hardfør og sterk mot sykdommer.

'Louise Odier'

Syn. 'Mme de Stella'. *Rosa bourbonica*. (Magottin 1851). Tett, vekstvillig, hardfør og frisk rosebusk med lyst grønt løv og fylte,

'Zéphirine Drouhin', Bizot, Frankrike 1868, syn. 'Charles Bonnet', 'Belle Lyonnaise', oa. Kraftig og velforgrenet vekst, slyngrose med særpreget, kirsebærrosa farge og helt torneløse greiner! H3–4
© ALF EDGAR ANDRESEN

herlig, velduftende rosa blomster. Kan mer begjæres av en rose? Alle hageeiere burde unne seg gleden av å eie en sånn skjønnhet i sin hage! Min erfaring er at den kommer med en rik blomstring som varer i 3–4 uker fra begynnelsen av juli. Så kommer en hviletid med noe mer sparsom blomstring, og så setter den i gang med en ny, stor høstblomstring, riktignok ikke fullt så overveldende som den første, men blomstene har nå en dypere, vakrere rosa farge. Blomstringen varer til vinteren setter inn.

'Zéphirine Drouhin'

Syn. 'Charles Bonnet', 'Belle Lyonaise', 'Ingegroli Prediletta'. Kjært barn har mange navn. *Rosa borbonica*. (Bizot 1868). Veksten er kraftig. De velforgrenede, lange og bøyelige grenene er helt torneløse. Den kan brukes som klatrerose eller som busk. Ungt bladverk og nye skudd er kobberfargede før de veksler til grønt. Den blomstrer hele sommeren til langt på høsten med lett fylte, sterkt cerissrosa blomster med en spesiell, nydelig duft. Litt mer «moderne» preg enn de fleste historiske rosene gjør at den godt plasseres mellom nyere roseslag. Litt tendens til meldugg.

VERA VOLD er en av veteranene i Avdeling Østfold. På 1980-tallet var det de moderne, gjenblomstrende rosene som ble plantet i hagene. Vera Vold ivret for å gjøre rosedyrkere kjent med alle de verdifulle sortene av de historiske rosene som fantes, og hennes kunnskap har betydd mye for mange av medlemmene, særlig i Østfold. Hun ble æresmedlem i Norsk Roseforening i 1998.

'Dronningen av Danmark'

Syn. 'New Maiden's Blush, 'Naissance de Venus'. *Rosa alba*, 'kvitrose'. (Booth 1816).

Dronningen kan være en frøplante av 'Maiden's Blush', eller en krysning av *Rosa alba* × *Rosa damascena*? De lærde får strides om opprinnelsen. Busken er i alle fall vakker med sitt grågrønne løv og sine skålformede, fylte, karminrosa blomster, hvor de ytterste kronbladene er noe lysere. Herlig frisk duft. Nokså tornete grener, sunn og hardfør, ca. 120 cm høy.

'Comte de Chambord'

En krysning av 'Baronne Prevost' × *Rosa portlandica*. Portlandrose. (Moreau-Robert 1860). Kraftig vekst, vakre knopper og fylte store lyserøde blomster. Hardfør og frisk, og selvsagt duftende. Den remonterer og blir ca. 120–150 cm høy.

'Double Blush'

Rosa spinosissima var. *Pimipnellifolia*. Denne rosegruppen blir også kalt «skotske roser», etter at den skotske gartneren Robert Brown i 1793 begynte å krysse et viltvoksende, halvfylt eksemplar av *Rosa spinosissima* med andre hageroser. 'Double Blush' har kompakt vekst og vakkert, kniplingsaktig, mørk grønt bladverk.

'Comte de Chambord'. Lars-Åke Gustavsson mener 'Comte de Chambord' ikke kan dyrkes i Norden og at rosen vi kjøper under det navnet i virkeligheten er 'Mme Boll'.
© ALF EDGAR ANDRESEN

Venstre side: 'Rose de Rescht'.
© ALF EDGAR ANDRESEN

